

FODRÁSZOK LAPJA

A MAGYARORSZÁGI BORBÉLYOK, FODRÁSZOK ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐK ORSZÁGOS SZAKLAPJA

Felélős szerkesztő és laptulajdonos Kőnig Károly fodrász.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK Magyarországra és az osztrák tartományokra: Egész évte 6 K; Félévre 3 K; Negyedévre 1.50 K
Egyes szám 30 fillér.

Kishirdetések: ugymint üzleteladások stb. egyszeri felvétele 2 korona. Előfizetőknél 1 kor. 50 fillér. A hirdetési díjak előre beküldendők, mert ellenben nem közzölhetnek. Levélben megkezesésenként válaszbelvétel mellett. — Előfizetési és hirdetési díjak, valamint a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a Fodrászok Lapja kiadóhivatalába M. Vásárhely külföldiek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK külföldre Németországba félévénként 3 márka. Franciaország, Szerbia és Románia területére 4 frank az Egyesült államokba 1 dollár.

TELEFONSZÁM 161 <>

Fodrászegéd helyközvetítési kishirdetések előfizetőinknek teljesen díjtalan.

> POSTAFIÓK 42

Egy és más magunkról.

Irta: Cserzy Mihály.

(Szeged.)

Ugyis keveset foglalkozunk a magunk dolgával, hát hadd essék egy-két szó most a karácsonyi ünnepek előtt erről, hátha a szeretet anyaga belop egy párányi sugarat a mi szívünkben is és eloszlatja a közönyt, a versengést, ami az egzisztenciánknak legnehezebb kerékkötője volt és lesz mindenkör.

Egyszer arról elmélkedtem ebben a kedves kis ujságban, hogy milyen jól esnek a a borbély-iparosnak is, ha lenne karácsonya. Ha ő is felszabadulna egyszer vagy kétszer az esztendőben a munka járma alól s a pihenő lélek vágyakozásával eljuthatna ő is az ünneplő emberek közé, a korcsma, a kávéház helyett — az istenházába. Mert beszéljenek bármiként az elfogultak, én mégis azt tartom,

amit az irás mond, hogy t. i. szentelj magadnak ünnepnapokat . . . s ha ezt elérheti az ember, kiki a maga vallása szerint, Istenhez való fohászzkodása után még embertársai iránt is nyugalmasabb, szebb érzéssel viseltetnék mint így . . .

A vértanuk városában lefolyt kongresszusig azonban nem juthatott el az én szerény óhajtatásom. Ott még csak szó sem esett erről. A küzdelem, a megélhetés komoly harca nem engedte, hogy a szívek kinyiljanak a szabadság és a vallás gyönyörű gondolata iránt. Csupa realizmus, fegyverek csattogása szavak és beszédek birkózása töltötte be a plénumot s az emberek több-kevesebb reménnyel eltelve vonulnak haza, várván azóta egyre fogyó hittel és bizodalommal — a Messiást! . . .

Ez pedig, sajnos, késik, egyre késik . . . Utjáról, érkezéséről nincs semmi hír. A köz-

A marosvásárhelyi régi borbély-czéh történetéből.

A chirurgus vagy borbély-céh orvos-szerző hivatása volt a régi időkben az akkori közegészségügyi viszonyok mellett e testületeken nyugodott. Szervezetük, intézményük ország-szerte általános és régi volt. A marosvásárhelyi borbélyok céh-szabályait még Báthory Zsigmond erősítette meg (1591. február 1.) Bethlen Gábor fejedelemsége alatt az előbbi kiváltságos levél elveszett. A vásárhelyi tanács 1628. ápr. 16-án megújította s jogait még jobban kiterjesztette s ily módon került a fejedelem elé:

Mi Maros Vásárhelyt lakó Szöcs István esküdt főbíró az én polgártársaimmal egyeteme és az egész tanácsal együtt adjuk emlékeztetre mostaniaknak és utánunk valóknak ez mi jelen való levelünkben, hogy

mikor mi egy néminemű napon az mi szokásunk szerént összevgyültünk volna találának meg minket az mi városunkban lakó borbély mesterek, az czéh képeben az becsületes személyek, tudnillik ifjabbik Borbély Lukács és Borbély Mihály, ugyan itt az mi városunkba lakó tanácsbeli emberek és jelenték mi nekünk, hogy noha nekik lett volna ennek előtte való boldog emlékeztető fejedelemtől, ugy mint Báthori Sigmund urunktól akkori bíró uram Kovács Pál idejében az tanács és a várostól emanáltatt bizonyos privilegiumok és czéheknek levele, az elmúlt sok disturmiumokban és veszedelmes időkben forogván több javaikkal együtt elvesztettek volna, könyörögvén annak okáért az borbély mesterek képeben minékünk ezen felyül megirt Borbély Lukács és Borbély Mihály, hogy ő nekik ezután való jó rendtartásnak okáért az előbbi leveleknek párából és azon kívül is, ha mit illendőt és jól találának, bizonyos artikulusokat jó rendtartásnak okáért adnának, ki lenne mind Istennek ő felségének

pont jó és derék urai ugylátszik itt is a régi tradíciókat akarták csak megmenteni, hogy t. i. az ország fővárosában koncentráldjék az erő és a hatalom s onnan szóródjék széjjel a vidékre az áldás sugara, Aki ezt várja, az alkalmasint csalódnai fog. A fény mennél távolabb van, annál inkább gyengül. Az elmékből, a szivekből kell tehát kiragadni egy-egy kévét s ezzel kell bevilágítani minden városban, minden községben az érvényesülést utját. Talpra kell állni az egész országban a kartársaknak s a szegediek példájára rendezni kell önállóan, a helyi viszonyoknak megfelelően az árakat.

Félre a kishitűséggel és az irigy konkurrens érzelmekkel, mert ha ezeket továbbra is táplálják a mesterek, akkor ott maradnak a hol vannak, a régi, ötven év előtti időben. Itt Szegeden megmutatták a borbélyok, hogy nem szabad a sült galambra várni s ma, különösen a külvárosokban dolgozók, lényegesen érzik az akarat s az összetartás eredményét. Ide már nem kell semmiféle riadó a központból; egy-két viharos ütközet után győzött, aminek győzni kell. Ám azért nincs Eldorádó, de van egy biztos és okulásra alkalmas tapasztalat s ez az, hogy maga a közönség helyeselte az első perctől kezdve a mesterek mozgalmát.

A mozgalmat megelőzte ugyan a segítők szelid sztrájkja, de hál' Istennek ezen is minden megrázkodtatás nélkül túl vagyunk. Nem volt ez csöppet sem veszedelmes, sőt aféle

kedélyes táncrahívás volt csak, amelyre a mesterek szinte önkénytelenül sorakoztak. A közönséget pedig előkészítette az áremelésre. Van ugyan ennek is, mint mindennek, egy mulatságos epizódja. Az t. i. hogy néhány segéd, akit elragadott a győzelmi mámor a sztrájk idején és a kellenél durvább eszközökkel munkált közre az árak felemeléséhez, amidőn künn rekedt, s saját szakállára nyitott „közös műhelyt“ s most éppen ők neglígálják azt az árszabályt, amelynek behozataláért küzdöttek. Dehát ez se baj, azért a komikum dacára is szent a béke. S ebben a békében, a jóindulatnak s a szeretetnek a legtisztább érzésével tekintünk most a vidéki kartársak felé, hogy vajha ők is megerősítenék a lelküket s még ez évben megállapodnának egy új árszabályban, hogy méltán ráköszönhetnék egymásra a *boldog újévet!*

II. Nemzetközi fodrász-kongresszus Münchenben.

1908. szeptember hó 2-án tartották meg az első nemzetközi fodrász-kongresszust Wienbe. Ezen nemzetközi fodrász-kongresszuson a világ minden tájékáról volt képviselve szakmánk, hogy megbeszéljék a fodrász-ipar gazdasági helyzetét és a szakma fejlesztésére vonatkozó részeit. Egyben szükségesnek tartották egy nemzetközi fodrász-szövetség létesítését. A szövetség vezetői abban állapodtak meg, hogy a II. nemzetközi fodrász-kongresszust 1912. július havában Münchenben fogják megtartani. Az intézőség lapunknak megküldötte a tanácskozási sorrendet, melyet az alábbiakban közlünk:

segítségét adván nekik, az ellenkezőnek minden műszereit *elvehessék titkozolhassák* földhöz verhessék és ronthassák, mely mű is egész tanácsul oltalmazni akarunk.

Mindenekelőtt valamely borbély ifju mester az mesterséget fel akarja követni, ez jámbor Istenfélő és igaz nemzetből való személy legyen, ki igaz helyen tanult és apod avagy inas esztendejét kitöltötte, arról való az czéh előtt producálja, se orv, se parázna, se gyilkos semminemű gonosz vétekekben élő személy ne legyen, mert afféleket a czéh be nem fogad; azután ha ezekben a vétkekben nem találhatik, a mesterség neki feladassék, de így, hogy az próbák főzésére elegendő legyen és a czéhban két kezest adjon. Elsőben tartozik az mestereknek megkönyörögni, az könyörgés-kor tartozik két tisztességes tál étekkel és egy pecsenével, vacsorára is egy jó pecsinével, borral, amennyivel az mestereknek kedveket találja és megengesz-telheti.

Továbbá céhmester parancsol és mindenben tar-

tiszteltetire s mind az közönséges egységnek megmaradására. Mivel hogy mindenféle mesterség és tudomány az Istenről vagon, *főképpen pedig az borbély-ság felette nagy dologban jár és gyakorta sok tudatlan borbélymesterek mia' sokaknak halálók is történik*: mi annak okáért kegyes indulattal előnkbe vélénk könyörgéseket és látván, hogy méltó igaz kívánnak, egymást között beszélgetvén az ő kívánságait jóvalattuk, approbáltuk, méltónak és illendőnek ítéltük és nekik az ő kívánságok szerént való articulósokat és rendtartásukat írva kiadtuk illendüknek ítéltünk városunk öregbik pecsitivel megerősítettük, hogy ezek ellen senki az megirt articulások és rendtartások se nemes, se nemtelen, se városi, se nemes háznál lakó az ki ezzel a mesterséggel akar élni, se katonák közt lakó borbély, attól megválván, hogy ha az mi kegyelmes urunk, ő felsége valameddig városunkban lészen, se külső, se belső nyavalyáért, az, kihez ők tudnak és értnek, akaratjuk ellen mivelni és borbélykodni ne merészljen, sőt ha ki ellene akarna cselekedni, akkori bíró uram

1. Gazdasági és szociális intézmények létesítése. Továbbá a fodrász-áruraktár és hitelszövetkezetek reformálása

2. Állásfoglalás az áruházban tartandó fodrász-cikkek, továbbá a fürdői és állomásokon levő borbély üzetek ellen.

3. Illatszerek, kosmetikai és tuálet cikkek elárulítása a fodrász-üzletekben.

4. A fodrászok és borbélyok kiképzése a szépségápolásba és állásfoglalás az orvosok ellen.

5. Egészségügyi előírások a fodrász üzetekben.

6. Állásfoglalás a nem reális hajkereskedők ellen.

7. Állásfoglalás az önborotváló készülékek és a hajvágó gépek ellen.

Képeinkön bemutatjuk a legújabb divatu női frizurát. Legújabbban a hajdíszek érvényesülnek és járulnak hozzá a szép stíluszerű hajjelelethez.

8. A női tanulók kiképzése.

9. A privát fodrász-szakiskolák megszigorítása

10. Általános törvényvédelem a tisztességtelen verseny ellen.

11. A segítők követelése vasárnapi munkaszünet, mérsékelt munka-idejért. Fizetés szabályozás, munka-közvetítés.

12. A szakma előljáróinak a tisztelet megadása.

13. A különböző országok fodrász-szövetségeinek csatlakozása a nemzetközi fodrász-szövetséghez,

14. Törvényes védelem a fodrász-iparnak.

15. Megállapodás egy központi székhelyben. A szövetség hivatalos Esperantó nyelven való érintkezéssel. illetőleg levelezések a különböző országok fodrász-szövetségeivel.

A napirendet a szövetség szindikátusának javaslatokkal jogában áll változtatni és kibővíteni

A nemzetközi fodrász-napokon egyben megfogják jubilálni a bajországi fodrász-szövetségnek 25 éves fennállását.

A németországi fodrászok ezeken a napokon fogják megtartani 40 ik orsz. szövetségi kiállításukat Münchenben A nemzetközi fodrász-szövetség ezen alkalommal kiállítást rendez hajmunkából, fodrászárucikkekből és illatszerekből.

Az ülések és a kiállítás 1912. július hó 28. veszi kezdetét és tart augusztus 4-ig.

Programm:

Július hó 28-án este fogadják a vendégeket.

Július 29. hétfőn délelőtt a kiállítás megnyitása. A német borbély és fodrász és paróka-készítő szövetség üdvözlö a nemzetközi kiküldötteket.

Július 30. szerda A szövetség tanácskozásainak való folytatása. Estve fél 8 fésülési estély. Továbbá 9 órákor kezdődik a nemzetközi díjfésülés, utána bál.

Július 31. csütörtökön déli 10 órákor a nemzetközi fodrász kongresszus tanácskozásainak a megnyitása. A szabad időben különböző helyeken pinceszünnepélyeket fognak rendezni.

A hivatalos programot minden országnak megfogják küldeni tájékozás végett.

tozik szót fogadni, ha pedig szófogadatlanok találattatik a czéhmester zálogát vétesse és több mesterekkel együtt törvényszerint megbüntessék.

Ha valamely inas pedig e műre akar állani, az ura a céh mesternek hírt tegyen belőle és két hétig próbálja, az inas kezében borotvát adván, ha mindenkinek kedvek vagyon egymáshoz, két hét mulván szegődtessek be, tartozik három esztendeig szolgálni. Az urra tartozik az inasnak négy rendbeli borotvával és hozzá illendő ruhával. Az inas tartozik a czéhben egy forinttal két tál étekkel pecsenyével két veder bor és két font viaszal, azért is az ura kezes legyen ha elszöknék az inas. Az inas aprod esztendeit kitöltvén tartozik társposhárt adni a mesternek és segédnek.

Továbbá valamelyik mesterembernek nehéz sebesse és betege vagyon, tartozik a céh oda menni és meglátni, ha kevántatik, és meglátván, ha elegendő lészen a meggyógyításra, jó s ha pedig nem és a beteg is kívánja, a mesterek más segítő társat adjanak neki; senki pedig egymás sebessehez hozzá ne

nyuljon más mester ember kötötte, főbirsággal büntettetik. Valamely mester ember paráznságban találtatnék, vagy hamis hitben vagy lopásban találtatnék; czéhből kivettessék.

Mindezeket az artikulusokat mi Szöcs István esküdt bíró és több esküdt polgár uraimmal egyetembe és az egyes tanács urai akarattjából engedttük az borbély-mester uraimnak, látván jó és illendő kívánságokat, írva kiadtuk és megconfirmáltuk városunk öregbik pecsétével megerősítettik.

Kelt Maros-Vásárhelyen városában, az 1628-ik évében apr. 15-án. Aláírva

*Id. Szöcs István,
főbíró.*

Az egész privilegium nemcsak, hogy elűt a szokásos formáktól, de ezenkívül mind mive-lődéstörténeti adat annak kiváló érdekességet kölcsönöz.

A müncheni fodrász nagy napokon *König* Károly lapunk felelős szerkesztője fogja képviselni a Fodrászok Lapját.

Elmélkedjünk csak.

I.

Ebből a szempontból nincs alkalmasabb ünnep, mint a szent Karácsony; mert ahogy elvégződven az ünnepi munka s bekebeleztetik az ebéd: már sötét van. Így hát ez az idő mintha csak rendelve lenne az elmélkedésre. Bár sanyaru időket élünk, de azért ilyen szent ünnepkor minden szegény mester asztalán megfordul egy néhányféle pecsenye, meg aztán az ideai karcosból is az asztalra kerül egy-egy flakó, még ha a föld alól lenne is előkerítve, vagy hogy így is van ez. A tehetősebb mesterek a föld alól — a pincéből — hozzadják fel a saját termésüket, de mi szegényebbek megelégszünk, ha Lefler szomszéd vendéglőjéből hozatunk egy-két liter ötvenest. Az eredmény egy így is — elmélkedünk!

Hát hogy is állunk a borbélyáság ügyében? Tegyük csak fel a mindent látó szemüveget, mert igen sok panasz hallatszik országszerte. Pedig kongresszusunk is volt országos érdeklődés mellett, de segítve még sincs s a panasz általános. Én ugyan nem vettem részt a kongresszuson, de azért tudom, hogy mi fáj; tudom azt is, hogy azon semmiféle kongresszus és kormány nem segít; csak magunk, vagy a korszellem által belénk plántált megértése az időeknek. Haladni kell a korrallal, mert ma már nem azokat az időket éljük, amikor a szappant víz nélkül használták! Álljunk csak meg itt egy percre! mert itt van a kutya eltemetve. Mi még ma is nagyjából abban a szellemben élünk, mint amikor még a szappanhoz nem használtak vizet. Vessünk csak egy pillantást a borbélyáság történetének kezdetére. Úgy hiszem, hogy a borbélyáság valamikor csak olyan mellékfoglalkozás-féle volt. Például egy ügyesebb szabómester, aki ollóval, késsel tudott bánni: üres óráiban megborotválta és nyírta a sógort, komát és más atyafiát. A kényelemszeretet vitte rá aztán az embereket, hogy a szabót ünnepek napjain fölkeressék tisztálkodás céljából; fizetvén érte neki természetbeni járandóságot: lisztet, tojást, stb.

Mellékfoglalkozása lévén az illetőnek a borbélyoskodás, megelégedett bármilyen ajándékkal. A jobb módúak jobban, a szegényebbek szerényebben díjazták. Így született meg a napjainkban is dívó tetszésszerinti fizetés. De azt is észrevette a hajdani elődünk, hogy az alázatosság, a görnyedezés is hoz valamit a konyhára — elvesztette önértetét és az önértet hiányát ránk hagyta örökségül.

Két sarkalatos hibánk ez nekünk s hogy ez így van, nagyjából a mi bűnünk ez szaktársaim. A tetszésszerinti fizetés és az önértet hiánya az egész borbélyáság betegsége, ebből kell kijógyulni és akkor hamar meg fog javulni a helyzet. Örömmel tapasztalom

azonban, hogy országszerte folyik a szervezkedés és az árszabályrendezés. Ez helyes és szükséges is. Hisz minket nem vádolhat a közönség, hogy emeljük az árakat, mert mi csak rendezzük az árszabályt. Mert eddig az évtizedek folyamán megszkopt az árakat fizették, holott pedig nagyon megváltozott a világfolyása egy pár évtized alatt. Ma a borbélymunka közszükségletet képez, míg régente luxus-cikk volt. Ne féljete a borotváló gépektől, mert az csak olyan, mint a kölcsönkért szerelem: hamar megunja az ember.

Hagyjunk fel a szolgálai szellemmel és önértetes iparoshoz illően kérjük meg a munkánk árát és ez egy jobb kornak lesz kezdete a borbélyáság történetében. De hagyjunk fel az ádáz ellenségeskedéssel is;

Zeley Ottokár Ozd, (Borsóalm) színházi fodrász-mester kirakata. Figyelmet érdemel ezen kirakathban a Kossuth-család képe, mely teljesen hajból van, Zeley hat hónapig dolgozott ezen a képen. A kirakathban levő parókák stb. saját készítményei, Ugyiszintén a két baba is, a mi a kirakathban látható, saját készítménye.

becsüljük meg egymást és mindjárt nem lesz olyan piszkos a konkurencia, ha egymás iránt szeretettel és tisztelettel viseltetünk. Ez az én orvoságom a tisztességtelen konkurencia ellen és ezt ajánlom nektek is kedves szaktársaim.

Ne feledjük azonban azt sem, hogy a borbélyáság a szó szoros értelemben vett kisipar. Hozzá még nem is termelő kisipar, mert mi nem végzünk maradandó munkát, a mi munkánk ideig-óráig tart, eltekintve egy-egy alaposabb vágástól, ami állandó emlékü. Így tehát mi nem részesülhetünk állami támogatásban, kedvezményben, hiába lesz bármennyi kongresszus is ezen a téren eredményeket elérni nem lehet. Mi magunkra vagyunk utalva, azért kell, hogy öntudatra ébredjen minden borbély iparos és legyen önértetes

és csinálják meg mindenütt az árszabályt, de viszont cserébe nyujtsunk a közönségnek jó kiszolgálást és szaktudást.

A kongresszusnak szerintem e kérdésnél lenne hivatása eljárni a mindenkori kormányánál, hogy a kiskorúaknak csak abban az esetben adjanak ipar-engedélyt, ha szülei után örökölt üzletet vezet tovább, megjegyzem, én gyermektelen vagyok, tehát önösérdek nem vezet. Mert ma az a helyzet áll fenn, hogy igen sok kiskorú lesz önálló. Alig hogy mint tanonc az utolsó portörőrongyot kirázza, szaktudása még alig van, dolgozni nem akar s van egy pár forintja: nyit egy üzletet. A munkát értékelni nem tudja és mert még dolgozni sem tudhat, tehát dolgozik olyan árért,

Biegel Ottokár kassai úri és női fodrász-mester kirakata.

mint a régiek, akik a szappant minden nélkül használták.

Különben az a szerencsénk, hogy kisiparosok vagyunk és nem segíthet rajtunk az állam, mert a mi létezésünket éppen a kisipari voltunk biztosítja, mert a borbélyt semmiféle géppel pótolni teljesen nem lehet. Hanem azért mi csak panaszkodjunk és sirjunk, hisz ez is egy jó üzleti fogás és ehhez nagyszerűen értünk, de dacára ennek és annak, hogy szegények vagyunk, még is jól élünk...

II.

Elmélkedjünk csak a fodrászatról is. Dicséret illeti mindazokat, akik napirenden tartják e kérdést. Különösen dicséret illeti Bányász Henrik szaktársunkat, aki igazán önzetlenül terjeszti az eszmét, hogy a borbélynak mellékfoglalkozás kell. Micsoda ellentét! Valamikor a borbélyság volt mellékfoglalkozás, máma pedig a borbélynak kell mellékfoglalkozás. Az eszme

szép, sőt önzetlenségét tekintve: nemes! Igaz, itt széles látkör nyílik meg előttünk — de csak elméletben! Mert a valóságban úgy áll a dolog, hogy az összborbélyásznak igen kevés percentjén segít a fodrászat művelése. A férfi fodrászat körülbelül ki van merítve a borbélyság szaktudása révén. A női fodrászat már fogas kérdés. Tegyük fel a legjobb esetet, hogy nagy átlagban megtanulja minden borbély vándorszakiskolák révén a női fodrászatot. Hány van hivatott a sok közül, hogy ezt mint mellékfoglalkozást tizze? Hánynak van türelme, ügyessége és ami a fő: pénze, hogy ezt az iparágat is folytassa? Mert ezen iparág magával hozza a külön berendezkedést, ha azt akarja valaki, hogy számottevő sikere legyen. Ezt megteheti egy nagyobb városban egy-két szaktárs, akik szépen is fognak keresni, de a nagy többség ezen a téren érvényesülni nem fog, mert a borbélyság is megkívánja a maga emberét. aminthogy a női fodrászat is; tehát vagy itt, vagy ott hiányzani fog a mester.

Ezen két iparág szét fog válni és amíg a női fodrászat arányokat fog keresni, addig mi borbélyok csak filléreket. Aki még fiatal, az választhat, mi öregek megmaradunk a borbélyság mellett. Fodrászok! tiétek a jövő, miénk a múlt! Előre ifjak!

Béke velünk és jó ünnepeket!

Polcz Sándor, Miskolc.

VÁLASZ

Tréger Lajos szaktárs urnak.

Mint a végrehajtó bizottság tagja válaszolok. A kongresszus valóban impozánsan folyt le s áldásos eredményéről Köngi Károly szaktárs lapja ad számot; amikor jó hírül adja, hogy itt is ott is sikerült a béremelés mozgalma. Mi aradiak mint rendezői országos nagygyűlésünknek, mindez ideig az egységes árszabály kidolgozásával voltunk elfoglalva; melyet december elsejétől sikerült életbe léptetni. A kongresszuson hozott elvi határozatok keresztül vitele igen sok időt igényel, ámde gondunk lesz, hogy azok fokozatosan keresztül vitessenek.

Ami pedig a kongresszus költségeinek fedezésére szolgáló anyagi áldozatot illeti, arról is egész nyugodt lehet. Az aradi rendező bizottság hivatása magaslatán állott és áll mindaddig, míg kötelezettségeinek eleget nem tett. Ajánlom szaktársainkat becses figyelmébe, azok majd számot adnak munkánkról.

Ez alkalommal sem mulaszthatom el hangsúlyozni, mily káros hatással van szakmánkban a bizalmatlanság. Bizzunk egymásban, támogassuk önzetlen lelkesedéssel azok munkáját, akik a köz érdek-védelmére, az általános jollét emelése érdekében dolgoznak.

Tréger szaktárs soraira csak a magam személyében válaszolok, a végrehajtó bizottság nyilvánosan fog beszámolni munkájáról.

Szaktársi üdvözléttel
Bányász Henrik.

Fodrászok Lapja.

— Képpel. —

Lapunk olvasóinak bemutatjuk azon intim helyet, ahonnet a Fodrászok Lapja küldődik széjjel országszerte.

A Fodrászok Lapja nem száraz hivatalos helyiségben készül, hanem egy tágas fodrász teremben erre a célra elválasztott részen van berendezve a kiadóhivatal és szerkesztőség.

A Fodrászok Lapja, a hogy a nyomdából kikerül, a címszallagok készen megírva, felbélyegezve várják széjjelküldését.

Jelen képünk a lap expedíálása közben készült, amint foglalatokodik a kiadóhivatal személyzete vele hogy mielőbb a lapot szaktársaink kezeihez kaphassák. Képünkön látható Kőnig Károly, a Fodrászok Lapja szerkesztője, (+ -el van jelezve) mellette Heinek Lénárd, a kiadóhivatal vezetője.

EGYRŐL-MÁSROL.

— Írta: Bányász Henrik. —

Páris, 1908 június 20.

Utazásom hat napi tartamra Münchenben szakítottam meg. Iparunk itt a művészetek városában igen szépen van kifejlődve. A nagyobb fodrásztermek a „Luitpold“ kávéház közelében vannak, majd az Odeontéren, ámde alig van valamire való üzlet, hol elkülönített osztályban a női fodrászatot is ne üznék E szép fejlődést az itteni fodrászok összetarásának s mi lényegesebb az élénk idegen forgalomnak tulajdonítom.

A müncheni fodrász szövetség 750 tagot számlál (70 nő) s szép társas életet élnek, mely különben is a söröző müncheninek jellemző sajátága. Egy este fölkerestem többek között a fodrászfőnökök daloskörét, hol kedélyes estét töltöttem. A nagy szakállu (soha ennyi nagy szakállas embert együtt még nem láttam) éltebb urak a karmester intésére fürgén ugrottak föl asztalaik mellől, s teli tüdővel fújtak daná-

jukat. Milyen szép volna egy magyar fodrász dalárda, mennyivel szebb volna, legalább nekünk szebb, a melodikus magyar népdalokat, s pattogós, tüzes esárdásokat kollegáink ajkairól hallani Azt hogy az ének a társas összejövetelek intimitását ki élezi, talán bővebben bizonyítanom sem kell.

A müncheni fodrász-szövetség tökéletes inasiskolát tart fenn. Hétfőn, kedden első évfolyambeliek, Szerdán pedig második és harmad évfolyambeliek nyerne szakemberektől lelkiismeretes oktatást. A tanítás helyes pedagógiai elvei, a tanítók szakavatottságát igazolja. Csütörtök és péntek a mesterek továbbképzésére van fenntartva. Leánytanulók (elég szép számmal vannak) szintén csütörtökön kapnak órát. A tanítás kettőtől négyig történik s a tanítóknak a város ad két márka óradíjat, hasonlóképpen a város ad ingyen szép világos, tágas termet a Salvator-téri fiúiskolában.

A fodrász-szövetség pedig a nyers anyagot adja az iskola céljaira. Általában, mint már írtam is, sokan foglalkoznak itt női fodrászattal, ámde pesti ki-

rakatainkhoz s berendezéseinkhez hasonlót nemcsak hogy itt, de Párisban is csak keveset láttam. Távolról sincs szándékomban ide vonatkozó kritikái néze-temről beszámolnom. Ehhez még, mint fodrász, ke-vés tapasztalattal, mondjuk kevés hozzáértéssel ren- delkezem. Ha azonban iparunk müncheni s pesti ál- lása között szabad párhuzamot vonnám, szerény vé- leményem szerint a müncheni állapotok jóval egészségese- bek No, de ma még igen háládatlan e kérdéshez szóllanom.

Amióta csak fodrász lettem, semmi sem volt képes jobban lekötni érdeklődésemet, mint az ondu- látió. Már eleve arra irányult törekvésem, hogy e művészi süttét elsajátítsam. Élénk megfigyeléseim révén a látott onduleőrök fogásait összevetve, sikerült egységes módszert alkotnom, mely mindenestre csak egyéni s mint ilyen, még változásoknak leszen alá- vetve.

A hajszítés, még csak nem is rég általános divat volt, s meglehetősen sokáig tartotta fenn magát. Az ondulatió azonban már oly tökéletes, oly művészi sü- tés, hogy a szeszélyes divat öt változásaiban bizton meg fogja kimélni.

A jó frizura leghatásosabb tényezője a női szép- ségnek. E kérdésnél egy kis kitérést fogok tenni, mely azonban szorosan nem tartozik a tárgyhoz; s csak gondolataimat élénkebb világításba akarom ál- tala hozni.

Egy folyóiratunkban olvastam a következő kis karcolatot: Egy kis városka törzsasztala körül söröz- gettek, mikor is egy hetyke legényke lármásan tér be, s nagy hangon kér valamit csekélységet. A szolgálat- kész pincér siet eleget tenni vendége kérésének. A legényke valami csekélység miatt éktelen lármát csap s ledobja az asztalról az edényeket. Nagy csönd lett erre. A törzsasztal körül ülők méltatlankodtak, de megleckézetni még sem merik a lármázót. Ekkor nyi- lik az ajtó s szép szálas legény lép be a vendéglőbe. Egy ideig nézi a történeteket, majd kiüllesztvé mel- lét, a lármázó elé áll s így szól: „Tudja-e az ur, hogy ki vagyok én? Én az x-i csővezető vagyok. Az egész község biztonsága van kezembe letéteményezve “ A lármázó lecsendesedik s bocsánatot kér minden- kitől.

A x-i csővezetőnek minő nagyfontosságú hiva- tása van. Mégis, ha sikerült ez önérzetes, tehát bol- dog ember képét elég tisztán megrajzolnom. talán hasznos következtetéseket vonhat belőle az olvasó.

Aki megakarja győzni az embereket (mondja az említett karcolat írója,) becsülje meg magát és a mes- terségét. A tanulságos önérzet bár önmagában véve, komikus, sohasem válik nevetségessé, ha erkölcsi alapja van. Az x-i csővezetőre egy község érdeke van bízva, mireánk a szépség.

No de most már a párisi divatról!

Tavaly Párisban lehetetlen nagy frizurákat lát- tam s ma az előre látható helyes reakcióit tapasztal- tam. Aránytalanul kisebbek a frizurák, ámde a párisi nőnek a sok rossz süttéstől és festéstől már nincs haja

s így a hamis haj használata általános. Magam is aplikálva hamis haját, örvendő vettem észre a szal- lag alkalmazását, mely ügyesen tűzve, bujtatva, a ha- mis haj felismerhetőségét lehetetlenné teszi. Mint minden, ami divat, ugy ez is szertelenségekre csap át s bizony sok nőt láttam, kiknél a szallagtól nem látszott a haj. Ez több szempontból kedvezőtlen tü- net. Eltekintve a mi érdekeinktől, azt hiszem nem kell bizonyitanom, hogy a haj nem pótolható lényeges té- nyezője a női szépségnek. Nagyon valószínű, hogy a szallagok után a haj teljes elfödése következik, ámde semmi kétségem aziránt, hogy e divat csak rövid ideig fog hódítani.

Az ügyes párisi fodrász hamarosan megfogja ta- lálni a megoldásra vezető utat, s ezt a paróka divat- jának újból való föllevenedésében látom bekövet- kezni. (Folyt, köv.)

A manikür.

Teljesen új fodrász-ág képződött a köröm-ápolás által. A mai kornak izlése és szépérzéke hozta létre ezt a szakmát. Miután szükséglet lett, nagyobb figyel- met fordítanak rá. mint régebben. Mert a köröm- ápolás már évezredek óta ismeretes dolog. Ezt tekin- tették a finom műveltségnek ismertető jelül. A régi rómaiak és görögök korában is áptolták a körmöt.

Ma már megszoktuk azt a kifejezést, hogy egy népnek műveltségi foka attól a szappan mennyiségtől függ, amennyit elhasznál. Tegyük most azt is hozzá, hogy a finom népműveltséghez tartozik a köröm- ápolás.

Nem elég a köröm pusztán csak tisztán tartása. Hiszen ezt minden félig művelt embertől is megkivánjuk. A kezét és a körmöt ápolni is szükséges, felhasznál- ván az újabb tudomány és technika felfedezését. Sokszor lehet e téren is a természetes állapotot pó- tolni a művészivel s azt helyrehozni, amit a természet megtagadott.

A fodrász annak a legnemesebb résznek ápolója és szépítője, amely Isten képmására lett teremtvé az emberi főnek. A fodrászt tehát Isten kertjében az első kertésznek lehet nevezni, aki nagy gondnal szépíti a teremtés koronáját, az embert.

Fodrász-üzletek előtt a kirakatban gyakran lát- hatunk manikür-cikkeket, de ezekből észrevehetjük azt is, hogy mily kevés fogalma van a tulajdonosnak erről a dologról. Fel kell világosítani a fodrászokat arról, hogy miként kell helyesen alkalmazni e manikür cikkeket.

A tanító, a népnevelő, az ész, az értelmet szé- píti, neveli, a fodrász pedig a nemes testrészeket ápolja, szépíti, a fejet, a kezét, az arcot. Tehát a fod- rász is a modern haladás tényezőjeként lép fel a mai világban. A jó izlésnek, a szépérzésnek hű munkása ő is.

Önként következik, hogy minden tulzástól tartó- zkodni kell a fodrásznak is. Mert igen könnyen karika- tura, torzkép és nevetség tárgya lesz a fodrász is, ha

tul lép a határon. Ez épen annyira árt a fodrásznak, mint a tulságos hanyagság. Tehát az igazi szépet kell szemünk előtt tartani minden tulás nélkül, mert ez könnyen nevetségessé teszi a fodrász-iparág nemesebb részét is.

Nekünk kell először meggyőződve lennünk teljesen a mi ügyünkről s akkor halad minden előre.

Vajon mi lenne egy szép kéz, ha azt nem művelnénk. Miféle tárgy volna a festőnek vagy szobrásznak, ha nem adnák meg a kéznek a szükséges ápolást. Olyan volna az, mint egy keselyű madárnak a karma. A hosszú, benőtt körmök, vagy letört körmök elcsufítják a kezét. Igen a kéznek szüksége van az ápolásra, még pedig a kitiűnő gyakorlott ápolásra.

Az állandó gyakorlott manikűr képes csak megadni a kéznek a maga művészi szépségű formáját, aki igazi passzióval teljesíti kötelességét és bebizonyítja a vendégek előtt, hogy jobb, szebb a kéz, ha szakértő ápolás alá jut, mintha önmaga az ember ápolja azt.

Nagyon jól tenné minden fodrász-mester, ha nála oly gyakran előforduló szabad időt e téren való haladásra, a tanonc és segéd kioktatására fordítana.

Fontos a manikűr-asztal. Ez egy kis fiokos négy szögű asztalka, amelynél helyet foglal a fodrász és a manikürt kívánó vendég. Fő az, hogy a vendégnek munka közben legyen kényelmes pihentetője a karnak. A vendég kényelmes széken ül, vele szemben a kéz-ápoló fodrász, aki kezében egy kis kendőt tart. Ezen pihen a vendég keze, amely ápolást igényel. A vendég keze így nem jó közvetlen érintkezésbe a fodrász kezével.

A lehulló részek így a kendőre esnek. A levágott köröm vagy bőrkeményedés így nem hull le a fodrász kezére, hanem a kendőre – mint az a közölt képen is látható.

A timsó a fodrász-üzletben.

E pár sornak az a célja, hogy a timsó használatát ismertesse meg. Vajon hasznos az a fodrászokra nézve vagy pedig káros? Ismeretes dolog az, hogy a legtöbb borbély és fodrász használja ezt a követ borotválás közben. De az a kérdés, helyesen teszi ezt?

A timsót legtöbbször arra használják fel, hogy ha a megborotvált vendég arcán egy kis karcolás mutatkozik, a timsó segítségével megállítjuk a vérzést.

Azt hiszi legtöbb fodrász, hogy a timsónak valami nagy dezinficiáló hatása van. Egy kevés van, de gyökeres, alapos dezinficiáló eredménye nincs.

Káros annyiban a fodrászra nézve, amennyiben a timsóval bekent arcot újra átborotválják és így a borotva éle tönkre megy, mert a timsó rendkívül nagy mértékben eszi az acél finom pengéjét.

Ovatossággal lehet használni, különösen ha vigyázzunk rá, hogy piszok és vércseppek ne ragadjanak a köhöz. Ezért mindig nagyon tisztán kell tartani és megmosni minden használat után.

Némelyek a borotvált szappan-habra öntenek egy pár csepp timsó oldatot. Ez káros a szappanra nézve, mert mindenféle só rongja a szappan hatását.

A színházi fodrász.

Megkezdődött a színházi idény és nagyon sok fodrász-szaktársunk várja a megbízást színházak és műkedvelők részéről. Csak mellék keresetnek lehet tekinteni a színházi fodrászatot. Az arcfestés nagy szerepet játszik a színházi fodrászatban. Az ajak pirosság színét úgy állítjuk elő, hogy kármint vegyítünk világos veressel. A szemüreget szürke színnel szokták festeni. A szempillákat fekete színnel változtatják meg. Az arc a halánték felé halvány-szürke színt kap. Épen így a beesett arc is szürke színt kap. Az orr hátát valamivel világosabb színnel mint az arcot festjük be. A rövid orrot meglehet hosszabítani gitt ragasztékkal.

Fodrász hírek az országban.

Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk lapunk olvasóinak, munkatársainknak és szaktársainknak.

— **December 24-ike munkaszünet a borbély és fodrász üzletekben.** A kereskedelmi miniszter ur a közönségre való tekintettel megengedte, hogy e 24-ére eső vasárnap a borbély és fodrász üzletekbe a munka a magyar szent korona országainak egész területén kivételesen *este 5 óráig akadálytalanul végezhető legyen.* Budapesten kizárólag egész nap korlátozás nélkül végezhető. Bizonyára örvendeni fognak szaktársaink ezen törvényes intézkedésnek, hogyegyszer szent karácsony estéjét családi körükben tölthetik.

— **A régi borbélyok czéhe** című tárcza rovatunkban közölt közlemény adatait a marosvásárhelyi gróf Teleky-család levéltárosa, Biás István régiségi tudós bocsátotta rendelkezésünkre. — Ezen értékes és szakmánkra becses történelmi tényre felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Esküvő.** *Nuszbaum* Móricz kolozsvári fiatal fodrász mester nőül vette Kolozsvárról *Hirschman* Éva kisasszonyt.

— **Üzlet átadás.** Bach János lupényi fodrászmester üzletét átvette Müller Sándor szaktársunk.

— **Panaszos levél.** A következő panaszos sorokat kaptuk *Simonyi* László csimpai borbély mester szaktárstól: Ezelőtt öt évvel önállóítottam magamat itt Csimpán, konkurrenca hiányában szép eredményt is értem el annyira, hogy teljesen meg voltam elégedve, de csalatkoztam, mert nemsokára szakmánkból akadt egy konkurrenszem. Zsoldos Pál üzletet nyitott, holott tudhatta, hogy egy ilyen kis telepen két üzlet nem élhet meg. Látna a kudarcot, hogy sehogy sem boldogul, beállott a telepen lévő fűrészes gyárba munkásnak. Hétköznap mint munkás dolgozik, vasárnap egész nap borotvál és haját nyír. Zsoldosnak ezen ténykedése nem sértene, hisz mindnyájunknak élni kell. De már, mint a vasárnapi munka szünet ellen vétőt az illetékes hatóság bekötött szemmel nézi, hogy egy közterhektől agyon nyomorgatott iparosnak kárt csináljon, hát ez nem járja a petroszényi közgazgatás jóvoltából. Nem csoda akkor, hogy több kisiparos veszi nyakába a vándorbotot, mert nem védi meg őket eléggé a lomtárba való ipartörvény.

— **Országos női versenyfűrészt** rendez a budapesti borbély-fodrász- és paróka-készítő ipartestület 1912. évi január hó 3-án (szerdán) este 9 órakor a Royal nagyszállóba dísztermében. A verseny iránt már is az egész országban nagy az érdeklődés, mert ily nagy szabású még Magyarországon még nem rendeztetett. A női fodrászat haladását fogja a verseny bemutatni és bizonyítani azt, hogy a magyar fodrászok szaktudás tekintetében bátran felvehetik a versenyt külfölddel.

— **Marosvásárhely.** Az itteni fodrászok és borbélyok egyhangulag elhatározták, hogy üzletüket december hó 25-én, karácsony első napján egész nap zárva tartatják, nem nyitnak ki.

— **Debrecen.** A debreceni Munkásbiztosító Pénztár, hogy jövedelmét fokozza, utánajárt annak, hogy a pénztár kötelékébe tartozó borbélysegédeknek a borraivalókból mennyi bevételük van. Az adatok birtokában a pénztár elhatározta, hogy a borraivalók után is kivetni a járulékokat. Ez ügyben megkereste a borbélymesterek egyesületét, hogy a járulékokat hajtásuk be a segédeknek. A megkeresés óriási felháborodást keltett, mert szaktársaink azon az állásponton

vannak, hogy a borraivaló nem fix-jövedelem s így meg sem adóztatható. A debreceni Munkásbiztosító-pénztár is úgy fog járni, mint az eperjesi, mivel kapzsizáguk csődöt mondott, illetőleg nem sikerült, mert meg lett felebbezve és a közigazgatási bíróság nem hagyta jóvá a pénztár határozatát.

— **Dés.** Az itteni borbélyok és fodrászok elhatározták, hogy azon vendég, aki adósság hátrahagyásával valamely fodrász vagy borbély-üzletből kimaradt: arról az összes fodrász-üzlet tulajdonosok értesítettnek és addig egy üzletben sem lesz elfogadott vendég, míg előbbeni fodrászánál tartozását nem rendezi. A dési fodrászok példáját követésre ajánljuk az országban szaktársainknak.

— **Pécs.** Az itteni borbélyok és fodrászok november hó 27-én tartották meg alakuló közgyűlést. A kidolgozott alapszabályt egyhangulag elfogadták és felterjesztették az illetékes hatósághoz jóváhagyás végett. Az évi rendes tagdíjat 4 koronába és beiratási díjat 2 koronába állapították meg. Az egyesület címe „Pécsi borbély és fodrász mesterek szövetsége”. Ezen egyesület feladatául tűzte ki, hogy tanonciskolát létesít, az árakat a kiszolgálás körül rendezi, a kontárokot üldözi, ingyenes segéd elhelyezést nyújt, tagjainak könyvtárt létesít, tagjait anyagi és erkölcsi védelembe részesíti, keresi a kapesot, mellyel a kollégialítás viszony még jobban megszilárdul (a mi Pécsen eddig is elég jó). A közgyűlés mindjárt meg is választotta a tisztikart. Elnöknek Rónai István közfiszteletben álló szaktársat választották meg, ki a pécsi kollégák között osztatlan becsülésnek örvend. Rónay Budapesten Réthi Árpádnál mint segéd hosszú időt töltött. Onnét Pécsre került Horvatics Antal előkelő fodrász mester üzletébe. Csakhamar a város gócpontján üzletet nyitott, különálló női fodrász terme s van. Különben is uttörője a női fodrászatnak, mert Rónai nem az az ember, ki tudását véka alá rejti féltékenységből, mint bizony sajnos, tisztelet a kivételnek, több nagytudású szaktárs megteszi azt. Hanem igenis Rónai oda áll, igyekszik felkelteni kollégáiban a női fodrászat iránt való érdeklődést, hogy mentől többen boldoguljanak szaktársai körében és öröme telik benne, ha szakmáját látja előre haladni. Megemlítjük még, hogy Rónai a pécsi országos kifallításon szép és jó munkájáért ezüst éremmel lett kitüntetve.

Világciikk a borbélyoknak és fodrászoknak.

Kérje ön kizárólag csak a Pechers-féle szappan nélküli borotváló rozs-krémet, mivel a legkeményebb szakált is gyorsan puhítja. Viz nélkül használható, nem feszül és nem sajoj az arcból a borotválás után, mivel semmiféle ártalmas keveréket nem tartalmaz. **Kitüntetve a legmagasabb díjakkal, aranyérmekkel és sok ezer elismerő levelek a legmagasabb köröktől.**

Árak Wienből: Üveg tégely 1⁴ klg. tartalmu 1 drb — 70, elegáns zománczott cin tubus — 98, 1 klg. üzleti használatra 1⁸⁰, kicsi tégely — 30. A fentalálónál:

M. Pechers Wien II., Tábor-strasse 12.

Főraktár Magyarországon: **Kecskeméti Sándor Temesvár.**

Bécsben **M. Wallace** cs és kir udvari szállító illatszert és kozmetikusnál, Wien, Tegethofstrasse 3.

— **Lapunk jövő számának lapzártá.** Tekintettel dec. 31. vasárnapi munkaszünetre, tisztelettel kérjük lapunknak szánt kéziratokat és segéd elhelyezési hirdetéseket **legkésőbb december 27-ig beküldeni.**

— **Pozsony.** Lapunknak innét írják, hogy a pozsonyi fodrászok és borbélyok elhatározták, hogy karácsony ünnep első napján egész nap zárva tartanak, mint több városban már szokássá vált. A körözött ívet a zárásra vonatkozólag mind aláírták, a szakértársak, kivéve Neugebauer József régi fodrász mester. Mi nagyon csodálkozunk a nevezett szakción, ki az összehatározatot nem akarja magáévá tenni. Mi reméljük, hogy a nézeteltérést jóvá fogja tenni.

Az üzlet karácsonyi ünnepek alkalmával dec. 24-én, vasárnap délután 5 órától 26-ig, kedd reggelig zárva lesz.

Plakátokat azonnal küld lapunk kiadóhivatala, darabja 10 fillér portómentesen küldve. (Bélyegbe is beküldhető.)

— **Előfizetési-jegyek,** ujévi üdvözlő kártyák a Fodrászok Lapja kiadóhivatalában Marosvásárhelytől olcsón beszerezhetők.

— **Figyelem.** Tisztelettel kérjük azon tisztelt kartárs urakat, kiknek előfizetésük lejárt, szíveskedjenek azt megújítani, nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen. Előfizetési ár egész évre 6 korona, fél évre 3 kor., negyed évre 1 kor. 50 fillér. Minden pénzküldemény „Fodrászok Lapja” kiadóhivatalába, Marosvásárhelyre küldendő.

Szerkesztői üzenetek.

N. J. Szabadszállás. A kereskedelmi miniszter ur csak a dec. 24. és 25. vasárnapi munkaszünetre vonatkozólag intézkedett.

B. S. Nagyszabos. Ajánljuk, szerezzé be Zeley Oskártól Özd, Borsod m.

G. K. Pápa. A kongresszusi határozatokat szept. 1. számunkba közöltük, ha óhajtja, megküldjük, a küldött közleményt nem közölhetjük, mivel rágalmozás is van benne. Ez pedig büntető eljárás képez. Ajánljuk a panaszt az elnökségnek megírni.

F. P. Kisösz. A nevezett cég Aradon létezik.

O. T. Barot. Magyar nyelven nem jelent meg ez ideig, Németben ajánljuk és megrendelhető Paul Gussmass Leipzig, Ecke Zeitzer- und Emilien-Strasse 2.

T. L. Nagybánya. Törzsüke miatt a jövő számba közöljük. Üdv.

D. P. Hódmezővásárhely. Becses sorait leközlésre számítottá-e? Szíves válaszát kérjük.

B. J. Temesvár. Fodrászok Lapja Németországban úgy egyeseknek, egyesületeknek, mint nagy fodrász egyesületeknek jár.

K. P. Szeged. Szaktársunktól szívesen küzlünk szakba vágó közleményeket.

Kartárs urak, kik már érdeklődtek a női fésülés

íránt, a színházi fodrászat iránt szándékuk van a tanulásra, kérom azokat a szakértársakat, hogy a jövetelüket előre jelentsék be, nehogy zavarok forduljanak elő, miután a januári kurzusra tömegesen jelentkeztek s a jelentkezők számától függ a modellek beszerzése, a mivel mi látjuk el tanítványainkat.

Tisztelettel

Pölöskel és Ernst,

női fodrász magán szakiskola.
Budapest, Szabadság-tér 6. I. em

Helyközvetítési rovat a Fodrászok Lapjával

Az „Üres helyek” vagy „Helyet keresők” hirdetési rovata előfizetőinknek díjtalan, nem előfizető mesterek 80 fillért, segédek és tanulók 40 fillért fizetnek, amely előre beküldendő (esetleg bélyegben is.)

Üres helyek.

Jó megjelenésű fodrász segéd havi 20 korona fizetéssel és teljes ellátással felvétetik. 70 korona biztos mellékessel Csakis olyan segéd ajánlkozzék, ki állandóan szeret egy helyen dolgozni. Halasi Antal fodrász, Igló.

Fiatal borbély segéd azonnali belépésre felvétetik. Családi otthon. Banzsly János Kaba, Fötér, Hajdum.

Kiváló uri kiszolgáló fodrász segéd, ki a hajmunkába magát tökéletesen ki akarja képezni, felvétetik. Német ajánlatok Ernst Simon Arcó, Ville de Paris, Süd-Tirol.

19 éven felüli, rendszerető es józan életű jó munkás fodrász segédét állandó alkalmazásra keresek dec 21-ről. Nemes András, Torda

Jó munkás fodrász segéd felvétetik azonnali belépésre. Havi fizetés 20 korona és teljes ellátás. Win tergrün Zsigmond Miskolc, Ujvilág utca 23.

19—20 éves fodrász segéd, ki jól tud beretválni és hajat vágni, 16 korona fizetés és teljes ellátással azonnal felvétetik. Erdélyi József, Belényes.

Csinos, jó munkás (főképpen elsőrangú beretváló) 25 éven fölüli fodrász segéd, Szegeden egy elsőrendű üzletbe állandó alkalmazásra felvétetik. Hajmunka nines. Fizetés 50 korona fix és ugyanennyi, esetleg több mellékkereset. Józán magavisletiek ajánlkozzanak „Szeged” jellegével e lap kiadóhivatalához.

20—30 éves nő, elsőrendű munkás, jó megjelenésű borbély segédet keresek azonnali belépésre 56 K fix fizetés. mellékes 90—100 korona. Vaszilievits Dusan, Déva.

Fiatal, uri kiszolgáló fodrász segéd, ki a színházi fodrászatban és a hajmunkában tökéletesen ki akarja magát képezni, felvétetik Német ajánlatok Carl Maci onga, Leipzig, Brühl 23. Friseur des Stadttheaters.

3,8 szél.

K 440

**A világhírű angol „CORVIN” borotva
egyedül Boros Mórnál kapható Kőlozsvárt
első erdélyi bajuszkötő és fodrászati cikkek tüzetében.**

4,8 szél

K 450.

Fiatl, szolid borbély segédet keresek üzletembe január hó 15-re. Havi fizetés 14 korona és teljes ellátás. Rác Lajos Letenye, Zalamegye.

Fiatl fodrász segéd azonnal felvétetik. Fizetés érdem szerint. Német és román nyelv megkívántatik. Oláh István Lupény, Hunyadm.

19 éven felüli jó munkás borbély segéd azonnal, vagy pár nap múlva felvétetik. Kiss Aladár, Maros-Vásárhely.

Egy 20 évnél nem idősebb borbély segéd felvétetik 20 ára, esetleg jan. 1-ig. Fizetés egyezség szerint. Katona Lajos fodrász, Komárom, Rakpart 42.

19—21 év körüli rk, intelligens és jó munkás fodrász segéd állandó alkalmazásra felvétetik. Fizetés 20 kor. kezdő. Reggeli, ebéd és lakás, mellékes 40—50 kor. körül havonta. Hajmunka ha van, külön díjazva, Utiköltségét 3 havi ittlete után visszatértem. Gerendási Sándor fodrász, Jászberény, Főter.

Intelligens, szolid uri kiszolgáló fodrász segéd, ki kisebb városba óhajt szervizozni, havi 20—24 korona fizetéssel, lakással és ellátással. jó mellékessel felvétetik, megyei székhelyen. Metzger Emil Nagyszöllős. Ugocsa megye. Esetleg utiköltséget küldök könyv ellenében.

Mostan szabadult fel borbély segéd azonnali belépésre felvétetik. Havi kezdő fizetés 12 korona és teljes ellátás. Egy ügyes fiu borbély tanoncnak felvétetik. Mészner József Uj Hatvan.

Keresek egy föltétlen józan, intelligens segédet 60 K fix, 70—80 K mellékes, a miért jótallok, csak olyan ajánlkozzék, ki azonnal jöhet. Grosz Jakab fodrász, Petrócsény.

Jó munkás borbély segéd azonnal felvétetik. Havi fizetés 24 korona és teljes ellátás. Könyve ellenében uti költséget küld Tatár András, Losonc.

Keresztény, jó munkás borbély segéd, havi 25 K fizetéssel, reggeli, ebéd és lakás, jó mellék keresettel december 26-ra vagy későbbre felvétetik. Schwartz Sándor Tiszaujtlak, Ugocsam.

18—20 év körüli jó megjelenésű, szolid és jó munkás borbély segédet január 1-re felveszek 20 kor. havi fizetéssel és teljes ellátással, jó mellékes. Kalla Vilmos Királyhelme, Zemplénm.

18—20 éves, szolid, jó munkás borbély segéd havi 20—24 K fizetés és teljes ellátás (sváb előnyben részesül) Csakis olyan ajánlkozzék, ki huzamosabb ideig szeret egy üzletben dolgozni. Fischer Jakab Füzesabony, Hevesm.

Fiatl borbély segéd 16 K fizetés és teljes ellátással felvétetik azonnal, vagy január 1-re állandó alkalmazásba. Mészáros Sámuel, Kunmadaras.

19—21 éves, szolid, jó munkás borbély segéd, ki állandó alkalmazásra reflektál, azonnal felvétetik. Fizetés 20 K és teljes ellátás szép mellék keresettel. Egészen közel van a Balatonhoz, nyáron kellemes fürdői kirándulást lehet élvezni. Müller Mihály Marcali, Somogy megye.

Fiatl borbély segéd azonnal felvétetik állandó jó alkalmazásba. Simon József Kemece, Szabolcsm.

17—20 éves fiatal borbély segéd 16—24 korona havi fizetés és ellátással felvétetik Megyeri Károly Sajó várkony, Borsod m.

Egy szolid, jóra való fiatal borbély segéd felvétetik azonnali belépésre állandó jó alkalmazásba. Pillinger Jakab Békésgyula, Tarasányi-u 48.

Egy éves, vagy mostan szabadult fel borbély segéd azonnal felvétetik. Csorba Béla Nagyszöllős, Ugocsa megye.

Fiatl borbély segéd azonnal felvétetik. Tótul beszélő előnyben részesül. Mengyán Endre, Békés-Csabán.

38 ÉVES JÓ MEGJELENÉSŰ fodrász mester, kinek egy városkában biztos megélhetési jó fodrász üzlete van, házasság céljából nőül venne 38—41 év körüli leányt, vagy özvegyt. A fodrászban szakértők vagy barnák előnyben részesülnek. Ajánlatokat „Brassó” jelíggel lapunk kiadóhivatala továbbít.

SZÉP LEVÁGOTT női haját 40 centn felül, bármilyen nagy mennyiségben veszek. Ajánlkozók jelentkezzenek nállam az ár megjelölésével. *Kornafy Károly és Fia* uri és női fodrászok Székesfehérvárt.

25 ÉVES barna fodrász-segéd, ki némi vagyonnal rendelkezik, ismerettség hiányában ezuton akar megösmarkedni házasság céljából — feltétlen tiszta multu leánnyal, vagy gyermektelen özvegy asszonnyal. Hozomány 4000 korona készpénz, vagy egy jó menetelű fodrász-üzlet, mely biztos megélhetést biztosítana.

Fényképpel ellátott ajánlatokat „őszinte” jelige alatt továbbít lapunk kiadóhivatala.

Jó megélhetési alföldi városban jó forgalmu fodrász üzlet eladó, esetleg házzal (sarok épület) több üzlethelység van benne, mind jól ki van adva. — Cime Tisza telige alatt megtudható lapunk kiadóhivatalában.

3000 LAKOSU nagy községben, hol világhírű rürdő van, regényes vidéke van, keresünk fodrászt, ki önállósíthatja magát. Havi bevételre 1200 koronát számíthat. Nyáron pediglen fürdőidényben havontá 6—700 koronát. Bővebb felvilágosítással szolgál Fábíán József asztalos mester Szováta, Erdély

„BIZTOS JÖVŐ”. Elegáns berendezéssel női fodrász terem 4 év óta áll fenn, havi 6—800 korona bevétel, 1000 korona boltbér, 5 éves szerződés, más vállalat miatt jutányos áron azonnal eladó. Közvetítő 10%-ban részesül. Ajánlatok Kolozsvár, főposta restant „Biztos jövő” alatt.

18 ÉV ÓTA fennálló borbély üzlet Felsőmagyarország jó forgalmu városában, megye székhelyén, intelligens vendégkörrel látogatva. Biztos megélhetés, a város közponiján sürgősen 1600 koronáért átvehető. Csakis komoly vevőre reflektálok. Cim „Fátra” jelige alatt megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Helyet keresők.

Két 21 éves intelligens jó munkás fodrász segéd keres jobb üzletben állandó alkalmazást. Beszélnek magyarul, szerbül szives megkeresések Horváth és Panity fodrász segédek címére Szabadka, Zimonyi-utca 110. kérelmek.

19 éves jó munkás fodrász segéd alkalmazást keres elővidéki városban, lehetőleg Szeged vagy Temesvár közelében. — Kriszán Ácza, Budapest, Fehérvári-ut 23

Jó munkás borbély segéd Szilágy megyében alkalmazást keres. — Molnár Imre Győr, Kossuth-utca 52 szám

Fiatal borbély segéd állandó alkalmazást keres Erdélyben. — Kovács László Szekszárd, Tolna megye, Széchenyi-utca 643

21 éves rendszeres fodrász segéd, aki a hajmunkában és a színházi fodrászatban jártas; egy jobb üzletben alkalmazást keres. — Szűcs Ferenc Budapest, VIII. Koszoru-ut 30. sz. I-ső emelet, 33. ajtó

Józan életű, jó munkás borbély segéd azonnali vagy későbbi belépésre alkalmazást keres s könyve ellenében utólköltséget kér. — Blum Ferenc Kistelek, Malom-utca 419 szám

24 éves fodrász segéd, ki jobb üzletekben dolgozott; fix fizetés mellett kondíciót keres — Vaszkó Péter Miskolc, Vörösmartyu-utca 29 szám

20 éves, jó munkás uri fodrász segéd január hó 5-ikétől Merán, Arco, Abázia, Karlsbad, vagy ezek közelében fekvő osztrák fürdő-városokban alkalmazást keres — Mayer János Vál, Fehér-megye

21 éves jó megjelenésű fodrász segéd egy jobb üzletben azonnali belépésre kondíciót keres — Cserna János (Poszuk Péter leveleivel) Antalfalva, Torontál megye

28 éves uri kiszolgáló fodrász segéd, aki manicűröz is, uri üzletben alkalmazást keres — Fekete István Budap.-st, VII. Munkás-utca 6 szám, II-ik emelet 19 ajtó

23 éves borbély segéd egy közepes üzletben alkalmazást keres december 20-ra — Antalfy Lajos Maros-Vásárhely, Szent. györgy-tér 30 szám

20 éves, jó megjelenésű, jó munkás fodrász segéd, aki

jelenleg egy nagyobb vidéki város elsőrangú üzletében dolgozik, január 15-ére egy olyan üzletbe szeretném adni fiamat, ahol a hajmunkát és a női fodrászatot elsajátíthatja — Negele János Honcótó, Arad megye

21 éves intelligens, gyors munkás fodrász segéd azonnal belépésre alkalmazást keres oly üzletben, ahol a női hajfodrászatot is gyakorolhatja — Kernyaszky Dezső Budapest, VIII. Népszínház-utca 26 szám II-ik emelet 37 ajtó

20 éves jó munkás fodrász segéd azonnali belépésre alkalmazást keres — Hajdok István Sentes.

Két intelligens fiatal fodrász segéd erdélyi vagy felső-magyarországi városban azonnali, vagy január 1-i belépésre alkalmazást keres Ajánlatok fizetés megjelölésével Horváth Mihály címére Budapest, VIII. Wig-utca 33 szám, 3-ik ajtó, kéretnek.

23 éves jó munkás fodrász segéd azonnali belépésre alkalmazást keres. — Tatity Milán Zenta, Bácsbodrog m.

Fiatal borbély segéd egy jobb vidéki városban alkalmazást keres. Ajánlatok fizetés megjelölésével Edman Márk, Nagy-Mihály (Zemplén megye)

Jó munkás fodrász segéd, ki jelenleg munka nélkül van, azonnali belépésre alkalmazást keres — Szefcsik Ödön Győrök, Temető-utca 387 szám

26 éves jó munkás, uri kiszolgáló fodrász segéd keres egy jobb vidéki városban alkalmazást azonnali belépésre — Kovács Mihály Budapest, IX. Lónyai-utca 1 szám, Étes József fodrász üzletében.

20 éves jó munkás, több nyelvet beszélő fodrász segéd december 26-ra jobb üzletben alkalmazást keres — Jung Miklós Kolozsvár, Szabó Antal cégnél.

20 éves fodrász segéd egy jobb vidéki városban december 28-iki belépésre kondíciót keres. — Molnár Imre Szent-András Békés megye

11 ÉV ÓTA FENNALÓ, Hunyad megye székhelyén egy modern fodrász-üzlet más vállalat miatt eladó. Az üzlet Fötéren fekszik, két idősebb segéddel és egy tanulóval dolgoztat. Évi házbér 300 forint. Havi bevétel 200 forint. Az eladási ár 2000 forint. Tiszteletes embernek előnyös fizetés mellett is odaadom, ha legalább felét kifizeti. Cím „Hunyad“ jelige alatt megtehető e lap kiadóhivatalában.

KERESEK MEGVÉTELRE egy feltétlenül *egészséges alapon nyugvó fodrász üzletet. intelligens vendég körrel.* Előnyben részesülnek Borsód, Gömör, Abauj és Zemplén megyék, nagyközségek, hol kijáró (házon kívüli) rendszer nincs. Ajánlatok Kubecher Károly Pestujhely, (Széchenyi-telep saját ház.)

BORBÉLY ÜZLET külföldre való utazás miatt azonnal eladó 300 forintért. Esetleg olcsóbban is. Évi boltbér 120 forint. Biztos megélhetés. Értekezhetni csak e hó 26-ig lehet a tulajdonosnál. Bővebbet Mervay J. Belegszász, Bocskay-u. 15 szám.

17 ÉV óta fennálló borbély-üzlet nagyobb alföldi városban biztos megélhetéssel, nagy vendégkörrel. Címe „Alföld“ jelige alatt megtehető e lap kiadóhivatalában.

33 ÉV ÓTA fennálló jó menettű borbély üzlet eladó. Értekezhetni özv. Horváné Solt, Pest m.

DEBRECENBEN egy jó menetű fodrász üzlet azonnal eladó más vállalat miatt. Havi bevétel 240—300 koronáig. Évi boltbér 200 forint, 600 koronáért eladó. Címét „Debrecen“ jelige alatt megmondja lapunk kiadóhivatala.

Elsőrendű külföldi mintára berendezett privát fodrász szakiskola.

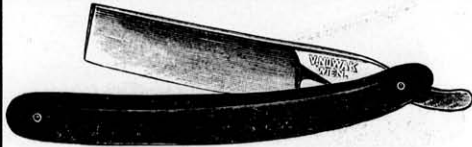
Mindazon szaktárs urak, kik a modern női fésülés, ondulálás, manicűr, különleges hajmunka, vizhullámzás stb. szakba vágó dolgokban magukat kiképezni akarják, a leggyorsabban és leglelkiesmeretesebb oktatásban részesülnek. Vidéki szaktárs urak egész bizalommal fordulhatnak intézetünkhez.

Pölöskei és Ernst
női fodrászok.
Budapest, Szabadság-tér 6. szám.
I. emelet. Telefon.

Mégis csak a Gloria Model Páris francia élre köszörült **boriva** a legjobb, melyet 2-40 fillérért egyedül **Nyiri Sándor** szaktársnál lehet beszerezni Maros-Vásárhelyt. Ugyanott szolingeni svéd és angol borotvák, haj- és szakáll vágó ollók, gépek és mindenféle fodrászati cikkek olcsó árban kaphatók. **Minden megrendelő kap egy nagy képes falnaptárt.**
Tessék árjegyzéket kérni!

GÖMÖRBEN egy fodrász üzlet berendezéssel vagy a nélkül eladó. Ugyanitt mellék keresetnek igen alkalmas harisnyakötőgép félfinom kötésű, szintén eladó. — Cim Bodrogi Simon fodrász Nagyszabos, papírgyár.

12 ÉV ÓTA FENNÁLLÓ fodrász üzlet Amerikába utazás miatt azonnal eladó, esetleg szoba és konyha berendezéssel is. Cim: „Amerika“ jelige alatt megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Vincenz Novak

Első villanyerőre berendezett borotva homorú műköszörűldéje **Wien (Bécs)**, Hohenstaufengasse 9. cs. és kir. esküdt szakértő, becsü-mester.

Nagy raktárt tartok valódi angol borotvákban a leghíresebb angol gyárakból, ugyszintén hajnyíró ollókból. Haj- és szakállvágó gépek általam való fenése a leghíresebbek. Eredeti D-c Marcell-féle Ondulateur vasak raktáron. Ezenkívül ezen szakba tartozó árukön kívül csakis a legjobb minőségűeket tartom, egymint többek közül tyukszemvágó kések, lehuzó szijjak, legfinomabb olaj fenőkövek, haj- és szakállvágó gépek, körömápolási eszközök stb.

Fodrász-cosmetica.

- 1 kiló illatos *puder* 1 K, 5 kilós póstacsomag 6 K bérmentve.
- 1 liter finom *Bay-Rum* 2 K 20, 5 kilós póstakanna 11 K bérmentve.
- 1 liter illatos *hajolaj*, sárga, zöld v. barna 2 K, 5 kilós póstakanna 9 K bérmentve.
- 1 liter igen jó *Kölni viz* 3 K, 5 kilós póstakanna 14 K bérmentve.
- 1 kilós bádóg doboz legjobb *Brillantin*, fehér, sárga, vagy zöld 2-40, 5 kilós póstadoboz 12 K bérmentve.
- 1 liter *Eau de Chinin* 3 K, 1 liter *Eau de Violettes* hajszesz 3 K.
- 1 liter *folyékony brillantin* 3 K, 1 liter *folyékony Schampoo* 2 K.
- 1 liter illatos *szappanszesz* 2 K 40, 1 kiló rózsauillatú hajkenőcs 2 K 40.
- 1 kiló *mandola szappanpor* 5 K, 1 kiló illatos *Schampoo* por 1 K 20.
- 1 üveg *Bay-Rum* 60 fill, 12 üveg egy póstaláda 7 K 20 bérmentve.
- 1 üveg *Hajpetrol* 80 fill., 12 üveg egy póstaláda 9 K 60 bérmentve.
- 1 üveg igen jó *bajuszfesték*, barna vagy fekete 70 fill., 20 üveg 12 K.
- 1 doboz 2 nagy üveg *hajfesték*, barna vagy fekete 1 K 50, eladási ár 2:50—4 K.
- 1 üveg sötétbarna *dióolaj* 50 fillér, 25 üveg 10 K.
- 1 üveg *hajszőkítő* 60 fillér és 1 K, 1 liter 3 K 40.
- 1 üveg *hajregenerator* (hajfesték) 60 fillér és 1 K.
- 100 üveg *hajolaj* sárga, zöld, barna és vörös színben 14 K.
- 1 kiló *hajcrépe* 8 K, 1 kiló hullámos és fényes angora hajcrépe 14 K.

Brillantínok csavaros üvegben, *bajuszpedrők*, *hajviasz*, *borotva-crémek*, *bajuszkötők*, s minden idevágó szájrizek, illatszerek, puderek a *legolcsóbb eredeti árak* szerint hozzá csomagolhatók.

Kézdi Kovács Sándor export drogériája N.-Becskerek.

Hirdetési díjak egyszeri közlése: egész oldal 20 korona, $\frac{1}{2}$ oldal 12 korona, $\frac{1}{4}$ oldal 7 korona, $\frac{1}{8}$ oldal 4 korona, $\frac{1}{16}$ 2-50 korona; 10 hirdetés feladásánál 20%, egész évre 30% kedvezmény. Hirdetések előre fizetendők.

FIGYELEM szaktárs urak!

Hajnővesztő füvek, ami hajkorpát is megszünteti. Teljesen kipróbálva! Ezen füvek forgalomba való hozzávaló szaktársaink igen jó mellékes forgalomra tehetnek szert. Kapható Patay Adolfnál Trencsén-Teplic, használati utasítással. Sok elismerő nyilatkozat áll rendelkezésemre. — Többek között:

Két hónapig használtam „HAJFÜVEK-TEÁT“ és oly nagy és esodás hatású volt, hogy ma nagyon szép hajam van. Ezen teát ajánlani is fogom mindenkinek. *Aug. P. Ulm.* üzlettulajdonos.

Társat keresek fodrász üzlettemhez szakmánkban vágó szabadalmaimhoz és 10 év óta fennálló bajuszkötő készítőedémhez. Lehet az fiatal, katonaviselt, vagy nős ember. A társnak szükséges 1800—2000 korona készpénz. A jövő biztosítva, mert kész üzlethez társul. A cim megtudható a kiadóhivatalban.

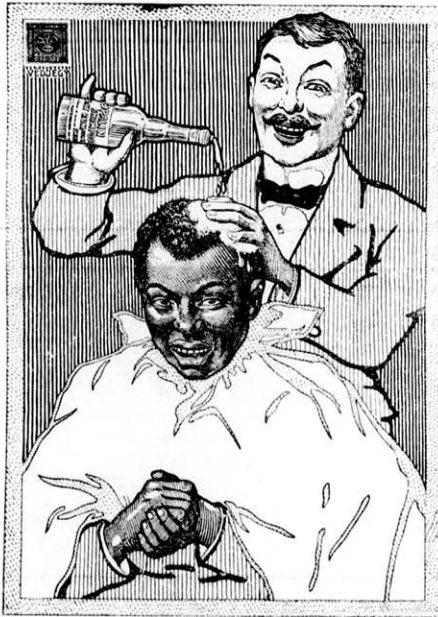
CSODA - BAJUSZPEDRÓ

Az 1896. évi budapesti országos kiállításon kitüntetve. o o o o

Ezen bajuszpedrő ezidáig minden bajuszpedrő készítményt felül mult. Jósága páratlan, se nem kemény, se nem lágy, bátran bajuszfestésre is lehet használni. — Kapható szőke, barna és fekete színben. **Tucatja 1 kor. 20 fillér.** Nagybani vételnél portómentesen szállítatik csinos pléhdobozokban.

Megrendelhető **Schlezák József** fodrásznál K o l o z s v á r t.

NAGYKÖZSÉGBEN egyszerűen berendezett fodrász üzlet, családi okok miatt eladó. Havi bevétel 120 - 130 forint. 40 gyári tisztviselő. Ingyen tüzfát kap. Kézpénzért 250 forintért eladó. Címe „Határnál” jelige alatt megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Opalin Shampoing-Bayrum „Le Royal”

védjeggyel a legjobb lemosószer. Vigyázat a törv. véd. „Opalin” védjegyre. Megszünteti a korpaképződést, meggátolja a hajhullást és előmozdítja a hajnövést.

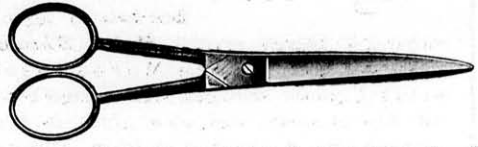
Egyedüli készítője

Kecskeméti Sándor

Temervár 43. Fodrász-kellék szaküzlet. Kérje az 1910. évre szóló katalógusom jubileumi kiadását.

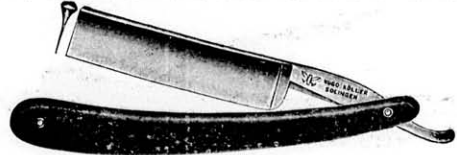
Hajvágó ollók

1809 sz.

Különlegesség 36 különböző számban és 6 nagyságban, működésben zajtalan.

Borotvák 19. sz. ^{2/8 3/8 4/8}

Utolérhetetlen minőségben, minden egyes darab jótállás mellett, 250 különböző számban, minden szélességben és 8 féle köszörülésre előállítható.

Kaphatók minden nagyobb fodrászati cikkek elárúsító helyén nagybani-kés üzletekben, a hol nem szerezhető be, szívesen vesz fel utánrendeléseket

Hugó Köller,

borotva-gyár Solingen 5.

Gyári lerakat Leipzig.

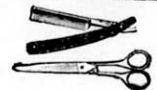
Fodrászok és borbélyok

Figyelem!

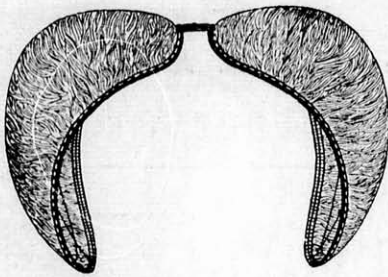
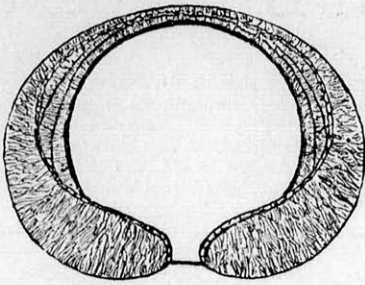
Tisztelettel értesitem a fodrász s borbély urakat, hogy külföldi tapasztalataim után hazatérve

műköszörlődét

nyitottam. Főelvem oda irányul, hogy tisztelt megrendelőim megbízásait a legmesszebbmenő igényeknek megfelelően teljesítem. Kiemelendő az általam meghonosítandó negyed homorura való köszörülés, az ugynevezett MAGYAR ÉL. (Majdnem testvér a francia éllel). A hajvágó ollók, haj-és szakállvágó gépek szintén a technika legújabb vívmányai szerint lesznek köszörülve. Tessék egy próbarendelést tenni s kezeskedem arról, hogy igényeit kifogom. **Ditton Antal** műköszörlős villamos üzemmel **Nagyszében.** Mindenféle acéláru kapható. Javítás 4 nap alatt.

UNGER MÓR

hajkereskedő és preperáló
MARISCH-OSTRAU.

Mindenféle divatból és saját gyártmányu
hajtétek,
kész hajmunkák
és hajfonatok.

Külön erős Phytón. méterje . . . 1 kor
Angol gyapju krepp
emberhajjal keverve I-a kilója . . . 12 kor.
„ „ II a kilója . . . 8 kor.

Mindenféle színházi parókák
olesó árban kaphatók.

Magyar árjegyzék ingyen és bérmentve.

Pillitz Dávid és Fia szappangyára Veszprém.

Sürgöny cím : Pillitz Fia Veszprém. **Alapított 1856.** — Kiállításon kitüntetve. —

„BALATONI“ borotva szappannak az a tulajdonsága, hogy erős, tiszta zsirtartalmánál fogva az arcon nem szárad. Használnál pedig kellemes, üde és a szakállat hamar puhítja.

Azon fodrász, ki egyszer a „Balatoni“ borotváló szappannal dolgozott, örömmel fogja tovább is használni üzletében. Mert azon kellemes helyzetbe jut, hogy borotvájának éle nem romlik és a vendégei örömet fogadják.

„BALATONI“ borotváló szappannak 5 kilógrammos posta csomagját **5 koronáért** utánvétellel bármely állomásra (Magyarországon) **portómentesen** szállítjuk. Megrendelhető **Pillitz Dávid és Fia szappangyára Veszprém.**

Parfumerie „Le Rossier“
Dankovszky István Budapest

V. ker., József-tér 8. sz.

Francia és angol módszer szerinti gyártmányaim: IDEAL PETROL és IDEAL BAYRUM üvege K 1'20. Legjobb szer fejkorpa és hathullás ellen. — Kitűnő minőségű brillantinok, pomádék, fejmosóvizek és bajuszpedrök — Ártalmatlan és biztos hatású hajfestőszer. — Egyedüli valódi D. ROB. GREENSILL-féle SZÁJVIZ, FOGPOR, FOGPÉP és SÓSBORSZESZ. — Vastag és vékony pyhton, Angol creppek és divatos hajbetétek. Szappanmentes „CLARISSE“ RAZOR CREMÉ (rózsa védjeggyel) 1/4 kilogrammos üvegtégelyben tucatja K 8'40 (eladási ár darabonként K 1'20) Borotváló szappan 5 kilogrammos postacsomag bérmentve K 5. — Argyezék kívánatra ingyen.

SCHÜTZER J. és FIA
 szappangyára * Székesfehérvár

Ajánljuk az általánosan legjobbnak ismert

Székesfehérvári

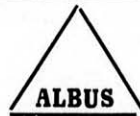
„ALBUS“
 borotválószappant

mely minden jobb fodrász-kellék üzletében kapható.
 Azon helyekre, ahol nagybani raktár nincsen a gyár

5 kg.-os postacsomagot bérmentve 5 k. 50 fillérért szállít.

Minden csomag névalírásunkkal és az „ALBUS“ védjeggyel van ellátva, kérjük tehát ezekre ügyelni, mert csak ez tartalmazza a valódi székesfehérvári borotváló szappant.

Bejegyzett védjegy

Bejegyzett védjegy

Egy próbarendelés bárkit meggyőz gyártmányaink kiváló tulajdonságairól.

Használjunk kizárólag „ALBUS“ borotváló szappant.

Azon csomagot, melyről az „ALBUS“ szó
 hiányzik, utasítsuk vissza.